

INFO LAARI

Harjavallan kaupungin tiedotuslehti
2/2005

Pääkirjoitus

MYÖTÄISESSÄ TUULESSA HYVÄ MENNÄ

Elämme tilinpäätösten valmistumisvaihetta. Tilinpäätös sisältää kovan arsenaalin kylmiä lukuja ja vertailuja ja kehityskulkuja. Numeroiden takana on toiminta, jossa onnistuminen on kuntalaisten palvelemisen osalta oleellisinta. Viime vuonna tapahtui Harjavallassa erityisen paljon myönteisiä asioita. Niitä välillä suorastaan tulvi usealta taholta. Ne kohottivat meidän kaikkien harjavaltalaisten itsetuntoa oikein kunnolla. Ehkäpä tänään useimmat tajuavat, että asumme valtavan hienolla ja vireällä paikkakunnalla.

Muistin virkistämiseksi joitakin kohokohtia vielä tällä palstalla. Harjavalta todettiin elinkeinoilmastoltaan maan kärkikymmenikköön kuuluvaksi. Ympäristön tilaltaan Harjavalta noteerattiin sijalle 13. koko maan tilastossa. Harjavallan Naisyrittäjät ry palkittiin valtakunnan naisyrittäjäjärjestönä ja yhdistyksen sihteerin vuoden sihteerinä. Harjavallan Yrittäjät oli Satakunnan vuoden yrittäjäyhdistys. Harjavallan kaunista ympäristöä saatiin näkyviin mm. TV:n aamu-uutisissa. Kouluremontti onnistui, uusi kiertoliittymä syntyi hienosti ja siihen on luvassa tulevana kesänä veistos. Hiittenharju on saanut edelleen uutta ilmettä ja ulottuvuutta (mm. suunnistuskartan muodossa). Näkyvä joenrantarakentaminen jatkui. Harjavallassa on vireillä kolme merkittävää asuintalohanketta. Urheilijamme menestyvät maailmalla, lukuisat tapahtumamme onnistuivat jne. Listaa voi jatkaa. Joskus myönteisetkin asiat kasaantuvat. Tästä on hyvä jatkaa tänä vuonna.

Toki vuoteen mahtuu sellaisiakin asioita, joita ei aina kaipaisi. Niitä on toki tiukankin miettimisen jälkeen onneksi vain muutamia. Harjavallan kaupungin talouden kiristyminen on toki vakava asia, vaikka se noudattaa kuntien yleistä kehitystä, eikä tilanteemme ole edes keskiarvon huonommalla puolella. Mutta kuitenkin. Perunan solunesteen hajuhaitat saivat aivan liian suuren huomion. Seudullisen elinkeinoyhtiön laajentaminen ei sujunut kitkoitta eikä Harjavallan toivomien nuottien mukaan. Kiinteistö Oy Oppilepo ”pääsi lepoon” eli ajautui konkurssiin. Toivotaan, että siitäkin seuraa jatkossa positiivisia asioita. Aluepelastuslaitoksen kustannukset eivät miellytä meitä edelleenkään. Ehkä nämä asiat kannattaa mainita tässä kohtaa, jossa ajatellaan asioita, jotka eivät vastanneet toiveitamme.

Uskon tämän ”tilinpäätösanalyysin” perusteella, että olemme rohkaistuneet jatkamaan valitsemallamme tiellä. Päätöksentekijöidenkin on ilo katsella tekemiään linjavalintojaan ja hyväksymiään strategioitaan. Kovin paljon kurssia ei tarvitse reivata. Nyt on vaan tahdikkaasti monelta taholta tuotava julki myönteistä Harjavalta-kuvaa. Meillä on mahtava voimavara monissa aktiivisissa järjestöissämme, jotka osaltaan edesauttavat strategioidemme toteutumista.

Nyt on myös muistettava, että vuosi 2005 ei tuo luonnostaan hyviä ”filiksiä”, vaan ensin on jälleen tehtävä laajalla rintamalla työtä ja hyvää yhteistyötä, kuten aiemminkin. Kyllä se lopussa ”kiitos seisoo”. Toivotan kaikille toimijoillemme tsemppiä tälle loppuvuodelle.

MARKKU AUVINEN
Kaupunginjohtaja

KUVA: Leena Lindroth

Katsaus vuoden 2004 tilinpäätökseen

Harjavallan kaupungin vuoden 2004 tilinpäätös on **614.757 euroa ylijäämäinen**. Tuloksesta, joka on 764.757 euroa, tehtiin 150.000 euron investointivaraus Harjavallan jätevedenpuhdistamon saneeramiseksi lupaehtojen mukaiseksi. Samansuuruinen varaus tehtiin jo vuoden 2003 tilinpäätöksessä.

Positiiviseen tulokseen vaikutti kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisen johdosta tehty 1.125.000 euron kirjaus satunnaisiin tuottoihin. Vuosikate on 751.000 euroa ja poistot 1.112.000 euroa, joten vuosikate ei kata poistoja. Toiminnallinen tulos onkin 361.347 euroa alijäämäinen, mikä tietää jatkossakin kustannusten nousun hillitsemistä ja keinojen etsimistä tulojen kasvattamiseen. Tilannetta parantaa koko konsernin kannalta Harjavallan seudun terveydenhuollon kuntayhtymän ylijäämäinen tilinpäätös.

Toimintakulut kasvoivat 6,8 prosenttia vuoteen 2003 nähden. Suurinta kasvu on palvelusten ostoissa (10,9 %) ja nimenomaan terveydenhuollossa ja pelastustoimessa. Samalla kun kustannukset ovat kasvaneet, valtuuston päätösvalta

kustannuksiin on supistunut. Käyttötalouden nettomenoista päätetään lähes puolet muualla kuin kunnan omassa organisaatiossa. Tulojen kasvu on ollut menojen kasvua hitaampaa. Verotuloja kertyi vajaan prosentin vähemmän kuin vuonna 2003. Verokevennyksen vaikutusta kompensoitiin sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuuksissa. Valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 12 prosenttia, mutta koko verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi yhteensä vain vajaaseen kahteen prosenttiin.

Vuosi 2004 oli vilkasta rakentamisen aikaa; peruskoulun yläasteen peruskorjaus oli suurin investointi. Siltatien ja Teollisuuskadun kiertoliittymä valmistui, Kultakoukun uimaranta-aluetta rakennettiin. Jokirantarakentaminen jatkui ja uusia tontteja tuli tarjolle.

Väestön määrä lisääntyi 7 henkilöä. Lisäystä oli jo toisena vuonna peräkkäin ja positiivista oli syntyvyyden ylitys kuolleisuuteen nähden. Kuntalaisten palvelut pysyttiin pitämään hyvänä. Valtuusto hyväksyi keskustan yleiskaavan ja

Harjavalta sijoittui Suomen Yrittäjien elinkeinoilmastomittauksessa kymmenen parhaan joukkoon.. Myös Kuntaliiton ympäristön tilaa ja ympäristöpolitiikkaa selvittävässä tilastossa Harjavalta sijoittui hyvin; 13. sijalle.

Terveydenhuollon kehittämisessä otettiin merkittävä askel, kun uuden kuntayhtymän perustamisasia eteni niin, että 1.1.2006 lukien Harjavallan, Kiukaisten, Kokemäen ja Nakkilan muodostama Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä aloittaa toimintansa.

Koko maan kuntataloutta uhkaavista tekijöistä huolimatta tulevaisuus näyttää melko valoisalta Harjavallassa. Kuntalaiset saavat palvelunsa paikkakunnalta ja palvelujen taso on hyvä. Monta viihtyisyyttä lisääviä parannuksia on toteutettu ja kuntalaisten mielipiteet ja toivomukset ovat ohjanneet päätöksentekoa.

INKERI TIITINEN
kaupunginkamreeri

Kaupunki tiedottaa

ADOPTIOVANHEMMAN OIKEUS PALKALLISEEN PERHEVAPAASEEN

Huhtikuun alusta lukien adoptiovanhemmalla on oikeus palkalliseen perhevapaaseen. Adoptiovanheman adoptiolapsen hoitoon myönnettävä vapaa on palkallista 72 ensimmäistä arkipäivää samoin kuin äitiysvapaalla olevalla viranhaltijalla tai työntekijällä noudattaen soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen äitiysvapaan palkanmaksua koskevia määräyksiä.

Kaupunginhallitus teki päätöksen henkilöstöjaoston ehdotuksesta, kaupungin työntekijän aloitteesta. Aloite perustui siihen, että adoptioäiti ei saa äitiysvapaata ja jää siten usein paitsi 3 kuukauden palkallisesta vapaasta. Näin käy silloin, jos työnantaja maksaa palkkaa äitiysvapaan ajalta, koska adoptiolapsen äiti saa vapaata vain vanhempainvapaan nimellä. Adoptiolapsen vanhempainvapaa on kumman tahansa vanhemman käytettävissä. Vanhempainvapaa on 180 pv eli n. 7 kk (234 pv, jos lapsi on vastasyntynyt), kun taas biologinen lapsi on 9-10 kuukauden ikäinen vanhempainvapaan päättyessä. Yhtä useammasta kerralla tulevasta lapsesta saa kustakin 60 lisäpäivää, jotka voi pitää vanhempainvapaan kanssa päällekkäin tai sen jatkoksi.

Vuonna 2004 Suomessa syntyi noin 57 700 lasta. Suomessa syntyneitä lapsia adoptoitiin noin 50 ja ulkomailta adoptoitiin 289 lasta (0,6 % ko. vuoden lapsiluvusta). Kysymys on siis ennen kaikkea tasavertaisuudesta eri tavalla perheellistyvien työntekijöiden välillä. Ainakin seuraavat kunnat haluavat kohdella työntekijöitään samoilla säännöillä: Kokkola, Salo, Pedersöre, Lapua, Anjalankoski ja Lahti ja nyt myös Harjavalta.

LOMARAHAN MAKSAMINEN

Lomanmääräytymisvuodelta 1.4.2004–31.3. 2005 lomaraha maksetaan heinäkuun 2005 palkanmaksun yhteydessä ja vastavasti kahdelta seuraavalta lomanmääräytymisvuodelta vuoden 2006 ja 2007 heinäkuun palkanmaksujen yhteydessä.

ASUNTO VUOKRATTAVANA

Hiirijärven koulun asunto nro 3, 2 h+k, 61 m².
Vuokra on 182,11 €/kk (1.1.2005 alkaen.).

Lähempiä tietoja saa tilahallintopäällikkö Seppo Raitalalta, puh. 533 5809 tai kaupunginsihteeri Tapio Rosendahilta, puh 535 9201.

VIRASTO- JA TOIMISTOTYÖAIKA KESÄLLÄ 2005

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen tarkoittama pääasiallisesti virasto- ja toimistotyössä toimivien säännöllinen työaika on kesällä 2005 viikoilla 22. – 35. klo 8.00 – 16.00, paitsi perjantaisin klo 8.00 – 15.00. Ruokailutauon pituus on edelleenkin 45 minuuttia. Niin haluttaessa, työaika voi myös olla perjantaisin nykyinen eli klo 8.00 – 16.00. Noudatettaessa klo 15.00 päättyvää työaika perjantaisin tulee puuttuva tunti tehdä sisään samalla viikolla joko yhdessä tai useammassa jaksossa ja niin, että ruokailutaukoa ei saa tässä tarkoituksessa lyhentää. Yksityiskohtaisemmin työaikajärjestelyistä päätetään ja sovitaan yksilökohtaisesti työpaikoilla.

Ajatus lähti Vuorovaikutteisen työn kehittämisprojektin yhteydessä viime keväänä, jolloin päätettiin, että kesällä 2004 voitaisiin kokeilla työaika perjantaisin päättyisi klo 15.00 ja puuttuva tunti tehtäisiin sisään samalla viikolla.

Ajatuksia tulevaisuuden opistosta

Miten pitkä on nykyhetki? Mikä on se aika, jonka me käsitämme olevan tämän hetkinen todellisuus? Tiedemiehet väittävät, että se on noin kahden sekunnin mittainen. Todellisuutemme koostuu siis kahden sekunnin pätkistä. Niistä koostuu elämämme?

Tulevaisuuden ennustaminen näistä nykyhetken sekunneista käsin on kiehtova, mutta erittäin epäkiitollinen tehtävä. Ennustajia riittää, mutta kukaan ei voi varmuudella kurkistaa tulevaisuuteen. Kuitenkin me kaikki omalla toiminnallamme tänä päivänä teemme omaa tulevaisuuttamme.

Kiintoisaa on peilata, miten tulevaisuuden ennusteet voivat vaikuttaa kansalaisopistojen toimintaan, ennen kaikkea opetustarjonnan muutoksiin – onhan kyseessä erittäin joustava ja muuttuva oppilaitos.

Tulevaisuustutkijat käyttävät erilaisia menetelmiä selittääkseen, mikä meitä odottaa. Tunnetuimpia näistä menetelmistä ovat megatrendit.

Ne ovat valtavirtoja, joiden odotetaan muodostuvana koko maailmaa ohjaavaksi kehitykseksi.

Suomalaisen megatrendien esittäjän, tukija Mika Mannermaan megatrendejä ovat muun muassa alueiden Eurooppa, uudet ammatit ja uusi kieli, urbanisaatio, vähemmistöjen yhteiskunta ja tulevaisuuden arvot.

Alueiden Eurooppa

1800-luvulta alkanut kansallisvaltioiden kehittyminen ja vahvistuminen on pysähtynyt. Valtiot väistyvät ja tilalle tulevat muut yhteisöt. Selkeästi esiin nousemassa ovat mm. maakunnat ja seutukunnat, paikall-

listaso eli kuntataso sekä yksilöt eri toimintaryhmissä. Vastaavasti suurista yhteenliittymistä merkittävä on luonnollisesti Euroopan unioni.

Mielenkiintoista on havaita, että 1980-luvulla voittopuolisesti positiivisesti koettu globalisaatio jakaa tällä hetkellä mielipiteitä puolesta ja vastaan. Mielestäni selkein vastaus globalisaatiolle ovat juuri vahvat paikalliset toimijat ja oman kulttuurin tunnistaminen voimavaraksi. Vahva, hyvin paikallisestitoimiva kansalaisopisto voi olla tällainen vastaus!

Uudet ammatit ja uusi kieli

Kun vielä 1960- ja -70-luvuilla oli itsestään selvää opiskella ja valmistua tiettyyn ammattiin, josta tuli oman elämän mittainen ura, niin kukaan nuori ei tänä päivänä ajattele näin. Savupiipputeollisuuden ja agrariiyhteiskunnan ammatit ovat taaksejäänyttä elämää. Tilalle ovat tulleet systeemiajatteluasiantuntijat, virtuaalilääkärit, bioelektronikan asiantuntijat, hoivayrittäjät ja vanhus-atk:n osaajat. Työelämä on muuttunut siitä vanhasta seitsemästä neljään-rytmistä yksilöllisiin työaikoihin, virtuaalitoimistoihin, yksilöllisiin eläkeratkaisuihin ja tietotyöhön. Työtä tehdään milloin vain ja missä vain. Tätä taustaa vasten yritän kuvitella kunnallisia opetus- ja kulttuuripalveluja, jotka toimisivat 24 tuntia vuorokaudessa läpi vuoden.

Urbanisaatio

Kaupungistuminen on jatkunut kohta sata vuotta. Suomen kohdalla siirtoväen asuttaminen muutti suuntaa 1940 – 50-luvuilla, mutta jo seuraavalla vuosikymmenellä kehitys taas alkoi tyhjentää maaseutua. Tietoyhteiskunnan ensimmäisessä aallossa luultiin, että etätyö pysäyttää kehityksen, kun voitiin periaatteessa tehdä työtä kotona, mutta se ei kuitenkaan ole ottanut tulta. Kaikki vakavasti otettavat ennusteet viittaavat siihen, että kaupungistuminen jatkuu. Ilmiö on vakava, sillä tyhjä maaseutu ja tungosmaisat kaupungit eivät ole terveen yhteiskunnan merkki.

Vähemmistöjen yhteiskunta

Olemme täällä Pohjolassa olleet onnellisessa asemassa, että olemme todella homogeeninen maa. Meillä on yhteiset arvot, meillä on yhteinen kieli, on oma, vahva koulutus, tosi ihana kulttuurielämä. Sen tilalle ovat tulossa nyt vahvat vähemmistöt. Maailma on täynnä erilaisia uskontoja, elämäntapoja, rotuja, edellä puhuttuja uusia ammatteja, ruokaa, musiikkia, jotka tässä median ja tietotekniikan yhteiskunnassa sekoittuvat, mutta tuovat myös omia vahvuuksiaan esille. Valinnan vapaus on huikasti lisääntynyt. Missä siinä elää oma koti, omat ystävät ja naapurit, omat tavat ja tottumukset,

oma tapa ilmasta asiaa? Mikä tulee olemaan oman paikkakunnan kulttuurielämän tila ja miten se ottaa vastaan joka päivä tulevia haasteita eri puolilta maailmaa ovat tämän kehityksen peruskysymyksiä.

Tulevaisuuden arvot

Koti, uskonto ja isänmaa ja näihin liittyen sivistys ja kulttuuri ovat olleet suomalaiset perusarvoja läpi historian. Ne ovat kestäneet ja lujittuneet vahvoiksi niin poliittisesti kuin taloudellisesti vaikeina aikoina. Suomalaisen turvana on ollut vahva perhe, suvaitsevainen, mutta harras kirkko ja sivistysvaltio.

Vähän näistä arvoista enää tänä päivänä puhutaan, kun tilalle ovat tulleet ekologiset ja ympäristöarvot, henkisen hyvinvoinnin tukeminen, kansainvälisyys, sekä työllisyyttä ja koulutusta tukevat toimenpiteet. Nautinnon ja tässä ja nyt tehtävien ratkaisujen korostaminen sekä yksilöllisyyden esiin nostaminen ovat uusia arvoja. Kaikesta arvosekamelaskasta huolimatta keskeinen vapaan sivistystyön ja kansalaisopistojen perusarvo on tasa-arvo. Se tarkoittaa sitä, että jokaisella Suomen kansalaisella on yhtäläinen oikeus saada koulutuspalveluja riippumatta sosiaalisesta asemastaan, sukupuolestaan, taloudellisesta tilanteestaan tai asuinpaikastaan.

Työväen- ja kansalaisopisto-toiminta on vahvasti perustunut tasa-arvon saavuttamiseen. Toimenpiteet, joita opistojen omistajat ja yhteiskunta yhdessä ovat tehneet, ovat meidän maassamme edistäneet nimenomaan koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

Tulevaisuuden opisto

Minkälainen on sitten tulevaisuuden

opisto? Ei liene vaikea arvata, että kansalaisopisto pärjää vain omien perusarvojensa tunnustamisensa kautta. Tasa-arvo, helppo saavutettavuus, oman kunnan tai kylien ja niissä asuvien ihmisten tunteminen ja heidän koulutustarpeiden toteuttaminen monipuolisesti, ovat ne kivijalat, joihin opisto nojaa.

Mitä sitten on uutta? Varmaan monipuoliset opetusmenetelmät, jotka ovat sekä lähiopetusta että verkoissa ja videolähetyksissä opiskelua ovat tulevaisuutta. Tekniikka antaa myötä nyt siihen 24 tuntiin vuorokaudessa.

Lähestyminen vähemmistökulttuureja ja niiden arvojen ymmärtäminen on selkeä koulutustarve. Vieraiden kielten opiskelu, kulttuurien tuntemus, käsityöt, ruokakulttuuri ovat aiheita, joiden soisi lisääntyä. Mukaan tulevat myös omat vähemmistöt, ajattelen vaikka viittomakielien taitoa, murteiden ymmärtämistä ja tallentamista, kylä- ja kaupunki-identiteettien vahvistamista, eri taiteen lajien yhteensovittamista esimerkiksi huikeiden hankkeiden ja projektien muodossa.

Merkittävä näkökulma on koulutuksen avulla tasoittaa menossa olevaa yhteiskuntarakenteiden muutosta. Antaa ihmisten ymmärtää, mikä heille on tärkeää, vaikka Eurooppa yhdentyy tai nuoret haluavat muuttaa koulutuksen ja työn perässä asutuskeskuksiin ei vain täällä Suomessa vaan maailmanlaajuisesti. Nimittäin, eihän sitä historiasta tiedä, voihan muuttoliike kääntyä, sillä jos mikä, niin historia on syklinen ja alati vaihtuva ilmiö. Uudet kansalaistaidot ovat opiston ohjelmassa. Ei liene pahitteeksi opiskella monipuolisten kännyköiden, DVD ja MP3-soittimen ominaisuuksia tai kykyä toimia erilaisen lippu- ym. automaattien kanssa.

Onhan niin, että jotkut ne osaavat, mutta hyvä olisi osata meidän kaikkien, jotka näitä laitteita tänään käytämme tosi vähäisillä tiedoilla.

Tunnetun luovuustutkijan Richard Floridan mukaan sellaiset paikkakunnan menestyvät, joissa on osaamista, teknologiaa ja suvaitsevaisuutta. Osaaminen perustuu yleissivistykseen ja ammattitaitoon. Teknologia on kykyä käyttää hyväkseen erilaisia apuvälineitä, ohjelmia ja viestintää. Suvaitsevaisuus on keskustelua ja vuorovaikutusta sekä erilaisten ihmisten, tapojen ja kulttuurien ymmärtämistä. En ole varmaan väärässä, jos arvelen, että Harjavallalla on täydet mahdollisuudet näiden elementtien mukaan menestyä. Tätä luovuutta, uusien urien aukomista ja taitoa kehittää itseään edustaa myös kansalaisopisto.

Uskon kansalaisopistoon oivallisena paikallisena oppilaitoksena. Uskon sen tulevaisuuteen joustavana ja aina tämänhetkiset koulutustarpeet huomioon ottavana koulutusmuotona. Luotan sen kykyyn tuoda kuntalaisille viihtymisen ja kehittämisen muotoja. Sen ovat osoittaneet eletyt sata työväen- ja kansalaisopistojen ja 50 Harjavallan opiston historian vuotta. Olkaa ylpeitä omasta opistostanne! Se on sen arvoinen.

MARTTI MARKKANEN

Kansalais- ja työväenopistojen liiton puheenjohtaja

**HYVÄ HARJAVALTALAINEN,
toisitko sinulle rakkaan maalauksesi
näyttelyyn Emil Cedercreutzin museoon ja
kulttuurikeskukseen. Kiinnostuksestasi voit
ilmoittaa puhelimitse 5351200.
Näyttely on tarkoitus toteuttaa loppuvuodesta.**

RAKAS MAALAUUS

Helteisen heinäkuun lopun päivänä
lapset istuivat papinportailla, sisko ja veli.
Ympärillä kasvoi lähes läpätunkematon vadelpensaikko.
Puiden oksien lomasta auringonsäteet leikittelevät
lasten vaaleissa hiuksissa.
Alimmilla askelmilla saattoi vilvoitella
viileän vihreän varjossa.
Ylimmillä puolestaan
paistatella auringon kultaisessa lämmössä.
Odotellessaan lapset söivät vadelmia,
tutkivat sammaleisia kiviportaita,
sormeilivat rikkoutuneita rautakaiteita.
”Portaita pitkin pappi nousi kirkkoonsa sunnuntaiaamuisin,
hän oli tullut veneellä järveltä,
saareen ei ollut vielä rakennettu siltaa”,
puheli isosisko veljellensä.
Lopulta äiti tuli vadelmia poimimasta.
Lähdettiin kotiin,
veli äidin pyörän kyydissä,
minä omalla pyörälläni.

Yli kaksikymmentä vuotta myöhemmin taidenäyttelyssä
tumma, vihreäsävyinen maalaus kiehtoi minua.
Tunnistin hetkessä maalauksen maiseman.

Taulu oli Anneli Hillin maalaama Köyliön Kirkkosaaren
papiportaista. Maalaus on kotini seinällä, äiti osti sen minulle
näyttelystä.

PIRKKO JAKONEN
Opas

Vireä, virkeä viisikymppinen... Harjavallan kansalaisopiston vuosijuhlat sujuivat mal- likkaasti

KUVAT: Harjavallan kansalaisopiston naiset (vas.), Virpi Havia, Pirjo Kiiski, Tuula Nissilä, Erja Moilanen ja Airi Pekkala-Mäkitalo. Kuva alla: Lauluyhtye Kvartti esiintyy, johtajana Martti Nissilä.

Harjavallan kansalaisopiston toiminnan alkamisesta tulee kuluneeksi tänä vuonna 50 vuotta. Huhtikuussa 1955 kunnanvaltuusto päätti perustaa Harjavallan työväenopiston ja valitsi sille johtokunnan, jolle annettiin tehtäväksi luvan hankkiminen opistoa varten. Opiston toiminnalle haettiin valtiovallan hyväksyntä ja opisto sai myös heti toimintansa rahoittamiseen valtionavustusta. Harjavallan kauppalatuki toimintaa verovaroin.

Ensimmäisen opetusohjelman laativat johtokunnan puheenjohtaja ja sihteeri. Opiston ensimmäinen johtaja Erkki Sipponen aloitti työnsä virallisesti syyskuussa 1955. Opetustoiminta alkoi syyskuun 24.päivä 1955. Opetusta on annettu maanantaista sunnuntaihin. Lauantaina ei ole ollut opetusta.

Opiston johtaja, rehtori Erkki Sipponen kirjoittaa ensimmäisen

vuoden toimintakertomuksessa seuraavaa: ”Yhtenä renkaana maamme satalukuisessa työväenopistojen koko Suomen piiriinsä sulkevassa ketjussa on syyskuun 24:nneistä päivästä lähtien tehnyt työtä aikuiskasvatuksen laajalla työsaralla myös Harjavallan työväenopisto. Mainittuna päivänä toteutui paikkakunnalla jo kauan vireillä ollut hanke, joka nyt oli johtanut kunnallisen työväenopiston perustamiseen.”

Rehtori Sipponen jatkaa: ”Edellytykset opiston toiminnalle ovat alusta alkaen olleet erinomaiset ja työ näin ollen ripeätä heti ensim-

mäisestä ilmoittautumistilaisuudesta lähtien, jossa oli parisensataa tulevaa opistolaista. Kunnallisena opistona Harjavallan työväenopisto vauraan teollisuuspaikkakunnan oppilaitoksena on saanut nauttia monista eduista, mitä ilman ei noita edellytyksiä olisi ollut. Laajat ja monipuoliset opetustilat vasta syksyllä 1955 vihityssä uudessa päiväjatkokoulussa ovat luoneet hyvän perustan opiston mahdollisuuksille. Kunta on myös esimerkillisellä tavalla pitänyt huolta opetusvälineistöstä. Tästä parhaana esimerkkinä mainittakoon opistoon hankitut

yhdeksän kirjoituskonetta konekirjoituskurssien tarpeisiin. Harjavallassa toimivan keskusopiston lisäksi on ollut toiminnassa myös kaksi alaopistoa; Hiirijärven ja Pitkäjärven kouluilla. Opetusaineet ja harjoitukset on pyritty soveltamaan paikalliset tarpeet huomioon ottaen.”

Rehtori Sipponen päättää katsauksensa toteamalla, että kuluneen ensimmäisen lukuvuoden kokemukset huomioon ottaen on kaikki syyt suhtautua tulevaisuuteen luottamuksella.

Ensimmäisenä toimintavuonna oli opettajia 15 ja näistä uranuurtajista mukana näissä juhlissa oli opettaja Esko Karinen. Myös opiston pitkäaikaisin, yli kolmekymmentä vuotta rehtorina ollut Leena Räsänen oli paikalla juhlistamassa kansalaisopiston 50-vuotisjuhlaa.

Viiden vuosikymmenen aikana opistolla on ollut tuntiopettajia runsaslukuinen määrä. Harjavallan kansalaisopistolla on ollut ja on myös tällä hetkellä päätoimisia opettajia. Heidän tehtävänä on opettaa ja kehittää omaa opetusalaansa ja osallistua opiston toiminnan yleiseen kehittämiseen.

Näiden vuosikymmenten aikana kaikki opettajat ovat pitäneet kymmeniä tuhansia tunteja.

Ensimmäisen toimintavuoden 1955 opetukseen osallistui 562 opiskelijaa. Viime vuoden tilastojen mukaan Harjavallan kansalaisopistossa opiskeli noin 1500 opiskelijaa. Kurssilaisia, siis yksittäinen opiskelija on voinut osallistua useammalle kurssille, on ollut 2600.

Opiston toiminta-alueen, siis Harjavallan kaupungin ja Nakkilan kunnan, asukkaista osallistui reilu 11 % opiston toimintaan. Tässä yhteydessä mainittakoon, että Nak-

kilan kunta tuli mukaan opiston toimintaan 1968. Myös opiston nimi muuttui tuolloin Harjavallan kansalaisopistoksi.

Opiston viidenkymmenen toimintavuoden aikana tilastoituja opiskelijoita on ollut 57 000. Luku on suuri ja kertoo mielestäni siitä merkittävästä mikä kansalaisopistolla on ollut opiskelijoiden elämässä.

Opiston vanhin opintopiiri on mieskuoro. Harjavallan työväen mieskuoro on ollut opiston toiminnassa alusta alkaen. Miesten yhteiskunnallinen luentopiiri eli ukkopiiri on toiminut vuodesta 1966 lähtien. Sen toiminta on edelleenkin erittäin vilkasta.

Harjavallan kansalaisopisto on toimintansa alkuvuosista lähtien vastannut sivistyksellisiin ajan haasteisiin. Perustehtävänsä mukaisesti opisto tarjoaa nuorille ja aikuisille tilaisuuden opinto- ja harrastustoimintaan. Elinikäisen oppimisen monipuoliset mahdollisuudet kaikenikäisille. Siinä on kiteytettynä opiston toiminta-ajatus nyt ja tulevaisuudessa.

AIRI PEKKALA-MÄKITALO
Harjavallan kansalaisopiston rehtori

Tunnetko kotikaupunkisi?

Mikä monisivuinen laitos?

Muuton sankareita

Harjavallan koululaitoksen muutosprosessi on ollut kiivaasti käynnissä jo pidemmän aikaa. Muutosta ei ole saatu aikaan ilman MUUTTOA. Myllytien koulun evakkoretki lakkautettuun Vinnarin kouluun kesti puolitosta vuotta ja menen tullen muutto hoitui pääsääntöisesti oman väen voimin.

Syksyllä 2003 Vinnariin muutettiin vanhalta Myllytien koululta pianoineen päivineen lähinnä opettajien omilla autoilla. Tätä ennen vanhalla koululla oli pakattu ja siivottu ikaikaisia pedagogisia välineitä, kannettu Neuvostoliiton kartat kellariin ja pakattu vanhat oppikirjat parempaan talteen. Oppilaiden panos muuton onnistumisessa oli ratkaiseva. Myönnettäköön, että varsinkin pojista muuttohässäkkä oli varmaan kiinnostavampaa kuin äidinkielen tai matematiikan kirjan kanssa puuhastelu. Toisaalta muuton ja muuttojen lomassa opittiin jotain arkipäivän työelämästä ja ainakin allekirjoittaneelle on viimeisen parin vuoden aikana kirkastunut elämän tarkoitus: tavaroiden siirtely paikasta toiseen!

Joululoman jälkeen 2005 alkoi muutoruljanssin osio kaksi. Nyt koko Vinnarin koulu piti tyhjentää ja samalla siirtää 1.8.2005 virallisesti lakkautettava Myllytien koulu keskustaan. Ensiturhauman jälkeen tartuttiin jälleen toimeen ja ryhdyttiin täyttämään evakkoretkiä. Tässä yhteydessä ohitan Vinnarin koulun hetkessä vallanneen laputteluhysterian; jokainen halusi osansa kuolinpesästä, ja keskityn kuvaamaan muuton sankareita puuhissaan. Nyt en puhu opettajista, vaan Myllytien koulun oppilaista. Ilman oppilaiden aktiivista ja joustavaa suhtautumista ikuiseen muuttamiseen hommasta tuskin olisi selvitty näin vähin aineellisin ja henkisin vaurioin. Helppoa ei luopuminen ja joustaminen toki ollut. Varsinkin aikuisille ja pitkään asemissaan olleille viranhaltijoille tuntui muutto välillä ottavan luonnon päälle.

Myllytien ylempien luokkien pojat osoittautuivat koulumuutossa todellisiksi työmyyriksi. Nöyrästi (muuttofirman apuna) siirtyivät pakaasit, pöydät ja pianot uusiin asemapaikkoihinsa ja oman koulun tavaroiden lisäksi keskustaan heitettiin myös naapurikoulun tavaroista suurin osa. Huomasiko kukaan? Opettaja lohdutettiin sillä, että yläluokan oppilaille kuuluu itse asiassa virallisestikin TET-jakso (työelämään tutustuttaminen) viikosta kahteen, joten muuttotouhu meni TET-piikkiin. Myös muuttofirma huomasi asianmukaisesti työskennelleet pojat: joku taisi saada kesätöitä!

Omaehtoisuus huomattiin myös kaupungin taholta. Olemme käyneet nauttimassa lounaan paikallisessa pizzeriassa koulutoimiston laskuun. Siitä kiitos.

Koulutyössä muutokset jatkuvat mutta nyt nöyrä toive olisi saada pysyä nykyisessä asemapaikassa ainakin muutaman vuoden ajan - seuraavaan muuttoon asti?

HEIKKI SYRJÄNEN

Erityisopettaja

Yrittäjyys työllistymisvaihtoehtona sosiaali- ja terveysalalla

Harjavallan sosiaali- ja terveysalan oppilaitos kouluttaa valmistumisvaiheessa olevia opiskelijoita yrittäjyyteen. Iltapäivän tavoitteena on tuoda esiin yrittäjyyttä yhtenä työllistymisvaihtoehtona.

Sosiaali- ja terveysalan yrittäjyys turvaa koko elämänkaaren tarjoten jokapäiväisen hyvinvoinnin peruspalveluita. Toisaalta sosiaali- ja terveysalan yrityspalvelut täydentävät hyvinvointiin liittyviä palveluita. Eri-tyisesti maaseudulla ongelmana on pieni väestöpohja. Yrittäjistä n. 80 % naisia, joista nuoria yrittäjiä vähän, keski-ikäisiä paljon. Naisyrittäjien ongelmat liittyvät usein ainakin seuraaviin kysymyksiin: yrityksen rahoitus, liikeidean epäselvyys, yrityksen markkinointi, palveluihin ja yrittäjien koulutukseen sekä oman ajan puuttumiseen.

Aika Maanantaina 23.5.2005 klo 13 -16
Paikka Suurluokka 274
Kouluttaja Eero Kylväjä

Koulutus on osa oppilaitoksen ura- ja rekrytointipalveluita, ja se on pakollinen opintojakso koulutusohjelmaopiskelijoille. Muut ryhmät voivat osallistua mielenkiinnon mukaisesti ilmoittautumalla ryhmittään tutoropettajan johdolla opinto-ohjaajalle 10.5.2005 mennessä. Myös muut asiasta kiinnostuneet ovat tervetulleita. Koulutus on maksuton.

Lisätietoja: opettaja Eero Kylväjä (02) 5336 419 ja opinto-ohjaaja Merja Tuomola (02) 5336 422

Nykyajan opiskelija näyttää, mitä osaa

Näyttötutkinnot ovat suomalaisen aikuiskoulutusjärjestelmän vahvuus. Nykyinen näyttötutkintojärjestelmä on ollut nyt voimassa runsaat 10 vuotta. Järjestelmä herättää paljon myös kansainvälistä kiinnostusta. Näyttötutkintona voi HASOTEssa suorittaa lähihoitajan tutkinnon, perhepäivähoitajan, lasten ja nuorten erityisohjaajan ja laitoshuoltajan ammattitutkinnon sekä vanhustyön ja psykiatrisen hoidon erikoisammattitutkinnon.

Tutkintojen taustalla on elinikäisen oppimisen periaate. Tutkinnon suorittaja voi hyödyntää aiemmin hankimaansa osaamista. Tätä osaamista on voinut karttua esimerkiksi työkokemuksen, opiskelun ja harrastusten kautta. Aikuisen hakeutuessa suorittamaan tutkintoa hänen osaamisensa ja oppimistarpeensa kartoitetaan. Tutkinnon suorittaminen suunnitellaan – henkilökohdistetaan - tältä pohjalta.

Näyttöjen avulla tutkinnon suorittaja osoittaa osaamisensa. Näytöt arvioidaan ja sen kautta osaaminen ikään kuin varmistetaan. Näytöt toteutetaan yleensä aina aidossa työssä ja työtehtävissä. Näyttöjä arvioivat työelämän edustajat yhdessä oppilaitoksen edustajan kanssa. Työelämä on näin tiivisti mukana näyttöjen toteutuksessa. Järjestelmän yhtenä tavoitteena onkin, että sillä taataan työelämän tarpeita vastaava ammattitaito.

Voidakseen järjestää näyttöjä oppilaitoksen on pitänyt solmia järjestämissopimus tutkintokohtaisten tutkinto-toimikuntien kanssa kustakin tutkinnon osasta. Tutkintotoimikunnat valvovat omalta osaltaan näyttöjen laatua. Oppilaitos on laatinut kustakin tutkinnon osasta yksityiskohtaisen järjestämissuunnitelman.

HASOTE on järjestänyt työelämän arvioijille koulutusta näyttöjen arviointiin. Myös oppilaitoksen opettajat ovat kouluttautuneet näyttöihin liittyen. Yhdeksällä opettajalla on jo 15 opintoviikon laajuinen näyttötutkintojen järjestämisen kehittämiskoulutus. Neljä opettajaa on parastaikaa koulutuksessa.

Näyttötutkintojärjestelmä on periaatteiltaan erittäin onnistunut järjestelmä. Järjestelmää on nyt kehitetty noin 10 vuotta. Toteutukset ovat selkiintyneet monelta osin. Toisaalta tänä aikana käytettävät käsitteet ovat monesti muuttuneet. Etenkin oppilaitoksen näkökulmasta järjestelmä on kasvattanut byrokratiaa. Jatkovasti muuttuvat käsitteet ja paperityön paljous ovat niitä kohtia joihin toivoisinkin parannusta, kun järjestelmää edelleen kehitetään.

Kristiina Salmi

Yhteiskunnallisten aineiden opettaja,
näyttötutkintomestari

Hasote

Parhaat tontit viedään käsistä

Tonttikauppa käy Harjavallassa nyt erittäin vilkkaana. Alkuvuonna on myyty tai varattu jo kymmenkunta tonttia.

- Erityisen kysytyjä ovat olleet jokirantatontit, mutta ne tontit on jo myyty. Tarjontaa on kuitenkin ympäri kaupunkia, Harjavallan kaupungin yhdyskuntasuunnittelun kartoittaja Juha Siirto kertoo.

- Kyselyitä tulee viikoittain. Tällä hetkellä on jo myyty kolme omakotitonttia, yksi rivitalotontti ja yksi teollisuustontti. Varattuja ovat toinen teollisuustontti, kerrostalotontti ja kolme omakotitonttia.

Asiakaskuntaan lukeutuvat erityisesti nuoret lapsiperheet, tosin kerros- ja rivitalotonttien ostajina ovat tietysti rakennusliikkeet.

Ensimmäiset rakennusurakat alkavat keväällä. Pääasiassa uusille tonteille nousee 1-1½ kerroksisia omakotitaloja.

Entä mikä on saanut ihmiset liikkeelle tonttikaupoille juuri nyt?

- Monella uuden tontin ostajalla on talo jo ennestään, joten yksi syy on varmaan se, että vanhoista taloista saa nyt hyvän hinnan. Toinen syy saattaa olla se, että lainakorko on nyt alhainen, Siirto miettii.

Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta

Uudistettu virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta on tullut voimaan. Edun määriä ja lapsikorotuksia on tarkistettu.

Tässä sopimuksessa tarkoitettu oikeus ryhmähenkivakuutusta vastaavaan taloudelliseen etuun on voimassa jäljempänä lueteltuja poikkeuksia lukuun ottamatta sellaisten kuntien ja kuntayhtymien viranhaltijoiden/työntekijöiden jälkeen, jotka kuuluvat kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain, valtion eläkelainsäädännön tai vanhan kuntakohtaisen eläkejärjestelmän eläketurvan piiriin taikka jotka erityislainsäädännön perusteella saavat eläke-etunsa soveltuvin osin edellä mainittujen lakien mukaisesti.

Viranhaltija/työntekijä, jonka palvelussuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuukauden ja josta tuleva ansio on vähintään kunnallisen eläkelaitoksen eläkesäännön 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun markkamäärän suuruinen, kuuluu edun piiriin.

Edun piiriin kuuluvat lisäksi sellaiset viranhaltijat/työntekijät, joille viimeisen palvelussuhteen päättymistä edeltäneen kuuden kuukauden aikana on kertynyt työansioita määrä, joka vastaa vähintään lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) 5 §:n 2 momentissa säädettyä rahamäärää.

Tämän sopimuksen mukaiseen etuun ovat oikeutettuja edunjättäjän puoliso, alle 18-vuotiaat lapset sekä sellaiset 18 vuotta täyttäneet mutta alle 22-vuotiaat lapset, jotka ansiotyössä olematta vielä opiskelevat kehittyäkseen vastaista ammattiaan tai tointaan varten.

Taulukko edunsaajille suoritettavasta ryhmähenkivakuutusta vastaavasta taloudellisesta edusta

Edunjättäjän ikä kuolinhetkellä	Edunjättäjä kuollut vuonna	
	2004	2005
	€	€
-49 tai vähemmän	13 860	14 120
-50	12 950	13 200
-51	12 040	12 270
-52	11 080	11 290
-53	10 170	10 360
-54	9 260	9 440
-55	8 350	8 510
-56	7 410	7 550
-57	6 530	6 660
-58	5 570	5 680
-59	4 650	4 740
-60 tai enemmän	3 830	3 910
Lapsikorotus	6 170	6 290

Veistosretket – Emil Cedercreutzin eläinveistosten tarinoita lapsille

Järjestämme museoviikolla 16.5–20.5. päiväkotij- ja alakouluikäisille lapsille tarkoitettuja kierroksia, joilla tutustutaan museon eläin-aiheisiin veistoksiin. Kierroksia järjestetään pyynnöstä myös museoviikon jälkeen. Kierrosten sisältöä myös kehitetään edelleen palautteen perusteella. Kierrosten ideana on, että lapset oppivat katsomaan ja tulkitsemaan veistoksia ja oppivat samalla hieman myös oikeista eläimistä.

Lapset etsivät parin kolmen hengen ryhmissä vihjeiden perusteella oman eläinveistoksensa. Vihjeet voivat liittyä oikean eläimen ominaisuuksiin, kansanperinteeseen tai vaikkapa satujen eläinhahmoihin. Esimerkiksi karhusta lapset saattavat saada vihjeeksi sen entisaikojen nimityksiä. Näitä ovat esim. kurko, otso ja mesikämmen.

Oikean eläinpatsaan löydyttyä keskitytään todellisen eläimen ominaisuuksiin. Lasten kanssa mietitään eläimen kokoa, ruokavaliota sekä muita erityispiirteitä. Esimerkiksi mitkä aistit ovat karhulla paremmat kuin ihmisellä tai miksi karhu nukkuu talvet.

Veistosta tarkastellaan myös taideteoksena. Siinä kuvastuu usein eläimen hahmon lisäksi sen luonne tai mieliala. Näin lapset oppivat havaitsemaan, että taiteilija on muotoillut muutakin kuin eläinhahmon. Lopuksi jokainen ryhmä esittelee veistoksensa muille lapsille.

Veistosretkiä voi tiedustella Emil Cedercreutzin museo ja kulttuurikeskuksesta p. (02) 5351 200.

Kuva: kyseistä karhua jaetaan elokuvataiteen Finlandia -palkintona.

Karhu

Tämän eläimen nimi esiintyy tähtikuviossa

Vanhoissa saduissa se kuvataan usein tyhmäksi

Sillä on tarkka hajuaisti, mutta näköaisti ei ole kovin hyvä

Se on Suomen kansalliseläin

Se osaa kiivetä puuhun

Se voi painaa jopa 300 kiloa

Sitä on kutsuttu mm. nimillä suuriherra, kurko, mörkö ja mesikkinen

Vanha arvoitus: "Talven makaa, suven syö"

KUVA:
Juha
Siirto

KEVÄISIÄ RUNOESITYKSIÄ

Harjavallan
kaupunginkirjastossa
20.4.2005 klo 19.00

Luxembourgien puistossa
kuulen lintujen laulun,
leikkivien lapsien iloiset äänet,
äitien ja lastenhoitajien puheen sorinan.
Istun penkillä häikäisevässä auringon
valossa,
odotan sinua.
Tuhansien ihmisten joukosta
etsin mustia hiuksiasi, meren sinisiä silmiäsi.

Aikoja sitten olen lähtenyt
viimaisesta tammikuun Helsingistä,
Ateneumin näyttelysalin tungoksesta.
Olen varma, että pian tulet.
Istut vierelleni ja
kuulen sinun sanovan nimeni...

PIRKKO JAKONEN

Psykomotoriikka itsehoitona ja toisen ihmisen tukemisessa

Harjavallan sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen järjestämällä Terapeuttiset menetelmät hoitotyössä -luennolla perehdyttiin muun muassa psykomotoriikkaan ja sen vaikutuksiin sekä itseen että muihin. Kouluttaja Kristiina Suominen korostaa liikunnan merkitystä hoitotyössä.

KUVA: Kouluttaja Kristiina Suominen ja Hasoten opettaja Erja Kaukonen ovat tyytyväisiä luennon osallistujamäärään. Paikalle oli saapunut lähes viisikymmentä kuulijaa eri puolilta Satakuntaa.

Psykomotoriikka yhdistää liikunnallisia tekniikoita psykoterapeuttiseen lähestymistapaan. Olennaista on hoitava ihmissuhde, jossa ihminen voi eheyttää itseään ja kokea mielihyvää liikunnallisista harjoituksista. Psykomotoriikkaa on hyödynnetty mm. masennuksen, oppimisvaikeuksien, syömisongelmien, itsetuntemuksen ja ihmissuhdeongelmien hoidossa.

Ihmisellä on luontainen tarve liikkua – tarve kokea leikkisyyttä ja elinvoimaisuutta. Liikunnan hyötyjä on havaittu mm. tunne-elämän, kunnon, kehonkuvan ja ihmissuhteiden alueilla. Liikunta ylläpitää ja lisää terveyttä, ja on hyödyksi monien sairauksien ehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa. Liikunnan tarjoamat myönteiset kokemukset ja elämykset vahvistavat terveyttä ja terveyden kokemusta. Terveyden osatekijöitä voidaan ryhmitellä fyysiseen, psyykkiseen, emotionaaliseen, sosiaaliseen ja hengelliseen.

Ihmisellä on myös luontainen levon tarve – jokaiseen vireysjaksoon tarvitaan rentoutumisen jaksoja. Keholliset harjoitukset voivat olla kuntoa ylläpitäviä tai rentouttavia; psyykkiset harjoitukset vastaavasti virittäviä tai tyhjentäviä.

Psykomotoriset harjoitukset soveltuvat kaikenikäisille. Psykomotoriikka on tietoa ja taitoa itsen ja toisen hoitamiseen – ihmisen hyvinvoinnin edistämiseen!

KRISTIINA SUOMINEN

Kouluttaja

VAPPURIEHA PÄIVÄKODISSA

Pohjoisrannan päiväkodin vapputempaus pidetään 28.4.2005 klo 18-19.30 päiväkodissa. Luvassa mm. leivonnaisia, arpoja ym.

Tapahtuman järjestäjinä ovat vanhemmat ja päiväkodin henkilökunta. Tuotto käytetään lasten kevätretkeen.

Tervetuloa!

HENKILÖSTÖRAPORTIN MERKITYS TOIMINTAKERTOMUKSESSA

Keskusvirastossa on laadittu vuodesta 1999 lähtien henkilöstökertomus, johon on koottu tiedot henkilöstön määrästä, rakenteesta, muutoksista, ikä- ja sukupuolirakenteesta, eläköitymisestä, koulutuksesta, kustannuksista ja pois-saoloista. Tiedot ovat tarpeellisia henkilöstöjohtamisen kannalta.

Tilinpäätöstä laadittaessa on kuitenkin käynyt ilmi, että erillinen henkilöstökertomus tehdään ja analysoidaan irrallaan toimintakertomuksen analyysistä. Suurin osa kaupungin palvelutuotannosta on työvoimavaltaista, joten henkilöstömenojen analyysi on vähintäänkin tulosaluekohtaisesti tarpeen. Tiedot henkilökunnan määrästä olisi syytä olla jokaisen tulosalueen toiminnan tarkastelussa, koska henkilöstöresurssit ja niiden muutos on sekä yksi tärkeimmistä talouden ohjauskeinoista että toteutuneiden kustannusten tarkastelun merkittävä elementti. Ei riitä, että valitetaan liian vähäistä henkilökunnan määrää tai vedotaan sijaisten palkkaamistarpeeseen henkilöstömenojen kasvua selitettäessä.

Henkilöstöraportin tarkoituksenahan on kuvata, miten henkilöstöä voimavarana on hyödynnetty, millaiset ovat työntulokset ja työn laatu asetettuihin tavoitteisiin nähden. Samalla selviää myös tärkeitä seikkoja henkilöstöpolitiikan vaikutuksista, onko toiminta suunnattu oikein, ja onko se ollut tuloksellista niin, että kaupungin palvelutavoitteet ovat toteutuneet. Toisin sanoen henkilöstö on oikeassa tehtävässä, riittävästi koulutettua, hyvinvoivaa

ja henkilöstömenot hallinnassa. Parhaimmillaan analyysi tuottaa yksinkertaisesti tuloksen, jolla voidaan mitata panostusta henkilöstövoimavaroihin verrattuna aikaansaatuun tulokseen.

Olen monesti tuonut esiin henkilöstökertomuksen eriaikaisuuden tilinpäätökseen nähden. Toki on tärkeää, että keskusvirasto kokoaa perustietoja koko kaupungin henkilöstöstä erityisesti kaupunginhallitukselle, -valtuustolle ja kaupunginhallituksen henkilöstöjaostolle. Sen lisäksi olisi kuitenkin muistettava, että henkilöstömenojen suunnittelun pääpaino on lautakunnissa ja henkilöstökustannusten pohdinta on yhtä tärkeää kuin muidenkin kulujen.

Tilinpäätöskertomukseen tulee tiettyjä henkilöstön määrää koskevia tietoja. Periaatteessa eri tulosalueiden raporteista pitäisi pystyä suoraan laskemaan yhteen henkilöstön määrä ja henkilötyövuodet. Henkilöstöresurssien käyttöä on kuitenkin tarkasteltu kovin hajanaisesta tai ei ollenkaan tulosalueen toteutumaportteissa. Yhteenlaskettuna henkilöstön määrä tulosalueittain ei johda alkuunkaan oikeaan lukuun ja laskentatekniikoita alkaa olla yhtä monta kuin laskijaakin.

Kuntaliiton yleiskirjeen 20.2.2004 suosituksen mukaan henkilöstön määrä lasketaan henkilötyövuosina.

Henkilöstö jaetaan palvelusuhteen mukaisesti kolmeen ryhmään:

1. toistaiseksi voimassa olevassa palvelusuhteessa oleva henkilöstö

(ns. vakinaiset)

2. määräaikainen henkilöstö

3. tukitoimenpitein työllistetyt

Henkilökunnan määrä lasketaan henkilötyövuosina (aikaisemmin puhuttiin vuosityöntekijästä) seuraavasti:

- koko kalenterivuoden kokoaika-työssä ollut = yksi henkilötyövuosi
osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuotta)

- vain osan vuotta palvelusuhteessa olleen tai osan vuotta palkkaa saaneen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3-31.5. = $92/365 = 0,25$ henkilötyövuotta)

Henkilötyövuosikäsitettä käytetään laskettaessa työpanosta henkilötyövuotta kohden. Kustannuslaskennassa ei synny oikeaa tietoa, jos henkilöstömenoja jaetaan milloin vakinaisen henkilökunnan määrällä, milloin vakansseilla, milloin ottaen sijaiset ja määräaikaiset huomioon ja milloin ei, työllistetyistä puhumattakaan.

On alkanut tuntua siltä, että ihan kaikkialla ei edes tiedetä, kuinka monta työntekijää oikein on, kun on sijaisia, määräaikaisia, osa-aikaisia ja työllistettyjä. Tieto päätetyistä vakansseista puuttuu. Kun pitäisi huolehtia siitä, ettei määräaikaiset työsuhteet muutu vahingossa vakinaisiksi useiden toistuvien määräaikaisten työsuhteiden jatkamisella,

paljastuu, että henkilöstömenojen suunnittelukaan ei ole kohdallaan. Monesti paetaan sen tiedon taakse, että vakanssirekistereitä ja nimikirjoja ei ole enää pidetty. Täytyy muistaa, kun menneitä ratkaisuja arvostellaan, että ne ovat kuitenkin senhetkisen tiedon valossa olleet perusteltuja. Jos maailma on muuttunutkin toiseen suuntaan ja on tulut tehtyä virhearviointeja, ei tämän hetken tilanne entisten arvostelulla parane.

Rahatoimistosta on saatavissa luettelot kenelle, miten paljon ja miltä menokohdalta palkkoja maksetaan. Toisaalta sillä ei pitäisi

olla merkitystä, onko vakanssirekisteriä vai ei. Jokaista budjettia laadittaessa pitää lähteä liikkeelle palvelutuotannosta ja miettiä aina uudelleen, mitä resursseja tehtävän hoitamiseen tarvitsen, mitä minulla on ja miten sen organisoin. Kaupunginhallitukselta on joka tapauksessa pyydettävä lupa avoimeksi tulleiden virkojen ja toimien täyttämiseen. Nyt kun kuntaliitto on ottanut kantaa henkilöstöressurssien laskentatapaan, yhdenmukaistetaan laskenta koko kaupungissa ja aletaan laskea henkilötyövuosia. Raamien tekemistä ajatellen jokaisen tulosalueen tarvitsema henki-

lötyövuosimäärä on syytä laskea jo raamikeskusteluja varten ja vuoden 2004 henkilöstöraporttiin. Raportoinnissa verrataan jatkossa henkilötyövuosia henkilöstömenoihin ja aikaansaannoksiin. Kuntien keskinäinen vertailu saadaan myös kuntoon.

INKERI TIITINEN
kaupunginkamreeri

HASOTE KOVASSA KÄYTÖSSÄ

Harjavallan sosiaali- ja terveysalan oppilaitos eli HASOTE on jatkuvasti kovassa käytössä. Koulun tiloja käyttävät Hasoten lisäksi myös Satakunnan ammattikorkeakoulun Harjavallan yksikkö, Harjavallan kansalaisopisto sekä Länsi-Suomen kesäyliopisto. Koululla järjestetään usein myös muita ulkopuolisten järjestäjien kursseja ja luentoja.

Päiväsaikaan koulun tilat ovat lähes täynnä Hasoten ja SAMKin opetuksesta. Harjavallan sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksen opiskelijamäärä helmikuun 2005 tilaston mukaan oli 535 opiskelijaa. Satakunnan ammattikorkeakoulun Harjavallan yksikössä puolestaan opiskelee noin 170 opiskelijaa.

Myös iltaisin ja viikonloppuisin käy kova kuhina. Länsi-Suomen kesäyliopiston 190 opiskelijaa ja

Harjavallan kansalaisopiston 500 kurssilaista pitävät talon valot palamassa usein iltamyöhäiseen asti. Myös esimerkiksi Hasoten lasten ja nuorten erityisohjaajiksi valmistuvien opetus kestää usein puoli kymmeneen illalla.

Kaiken kaikkiaan Hasotessa käy viikoittain kymmeniä eri ryhmiä.

TERO YLIAHTELA
Kiinteistönhoitaja

EMIL CEDERCREUTZIN MUSEO JA KULTTUURIKESKUS

Näyttelykalenteri

PERUSNÄYTTELYT

Työn jälkeen - Emil Cedercreutzin kuvanveistotaidetta
Emil Cedercreutzin siluettitaidetta
Emil Cedercreutzin taidekokoelma
Taiteilijakoti Harjula ja Maahengen temppli
Into Linturin maalauksia

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

Satakuntasali

13.3. - 17.4. **Harjavallan kansalaisopiston 50-vuotisjuhlanäyttely**

25.4. - 22.5. **Me Mustit – keramikkaa ja maalauksia koirista**

Kristiina Prepula

1.6. - 31.7. **Juuremme**

Kaisa Kurru ja Marianne Friberg

8.8. - 31.8. **Akvarelli-näyttely**

Ilmari-sali

4.4. – 30.4. **Keräilyn väreilyjä**

Merja Osasen taidetta

16.5. – 12.6. **Lintujen laulumaille**

Jorma Lehtosen veistoksia ja

Jorma Heleniuksen maalauksia

1.7. – 31.7. **UPM-Kymmene Oy:n kokoelmista koottu taidenäyttely**

Suomen kultakauden ajan maalauksia

14.8. – 11.9. **Sademetsästä omalle sohvalle**

Violet Helne ja Linda Ahvenkoski

TAPAHTUMAT

1.5. klo 10 **Vappuaamu museonmäellä**

15.5. **Emilin syntymäpäivät**

18.5. **Kansainvälinen museopäivä**

vapaa pääsy museoon

2.8. – 7.8. **Akvarellikurssi**

Museo on avoinna

01.09.-31.05. joka päivä klo 12-16, to klo 12-18, la suljettu.

01.06.-31.08. joka päivä klo 11-18, la 11-16.

Pääsyliput
Tallipuoli

5€, vaihtuvat näyttelyt 3€, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.
avoinna museon aukioloaikoina.

Ryhmille ruokapalvelua tilauksesta.

Aukioloajat ja näyttelytiedot voi tarkistaa puh. (02) 535 1200.

Keskustan koululla myynnissä työkoneita ja hormoneja

Keskustan koululla on myytävänä seuraavat koululle tarpeettomaksi käyneet työkoneet:

Oikohöylä (Raute?)

-2-teräinen, 2 kW:n 3-vaihemoottori

Puusorvi

-1,5 kW:n 3-vaihemoottori suojakatkaisimella, 44 cm:n hiomalaikka mukana

Talttaporakone (Vammalan Konepaja oy)

-0,75 kW:n 3-vaihemoottori suojakatkaisimella, muutama terä mukana

Penkkihiomakone (Konepajateollisuus oy Helsinki)

-jalustallinen

-0,85 kW:n 3-vaihemoottori

Kaikki koneet ovat ilmeisesti hankittu koululle 1949-1954. Koneet ovat nähtävänä Keskustan koulun alakerran käytävällä.

Myynti tapahtuu tehtyjen tarjousten perusteella joko yksittäin tai kokonaisuutena. Avoimet tarjoukset tehdään Keskustan koulun rehtorille Erkki Maulalle os. Myllykatu 3 A 29200 Harjavalta, puh 674 1411 tai sähköpostiosoitteeseen keskustan.koulu@harjavalta.fi. Tarjouksia voi tarvittaessa korottaa 22.4.2005 asti.

Myytävänä on lisäksi 3 kpl. Kangasalan hormoneja. Hormoneista yksi on nähtävänä Keskustan ja kaksi Vinnarin koululla sopimuksen mukaan. Myyntiehdot ovat samat kuin työkoneissa.

Ilta- /monimuotokoulutuksena lähihoitajan koulutusohjelmaopintoja 40 ov

Koulutus on tarkoitettu lähihoitajan perusopinnot, lähihoitajan tutkinnon tai sosiaali- ja terveysalan kouluasteen tutkinnon suorittaneille.

- asiakaspalvelu ja tietohallinta **UUSI!**
- mielenterveys- ja päihdetyö

Haku **30.4. mennessä** vapaamuotoisella hakemuksella todistusjäljennöksineen

Lähihoitajan näyttötutkintoon valmistava koulutus

Opinnot voi suorittaa päiväopintoina tai monimuotoisesti tietotekniikka-avusteisessa oppimisympäristössä sekä oppisopimuksella (työpaikka). Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Soveltuvuustesti järjestetään oppilaitoksella 19.4.2005. Vapaamuotoiset hakemukset todistusjäljennöksineen 14.4. mennessä.

Lisätietoja: opinto-ohjaaja Merja Tuomola, puh. (02) 5336 422, sähköposti merja.tuomola@harjavalta.fi

Oikea vastaus sivun 9 kysymykseen on Harjavalan kirjasto.

Kuva ja kysymys: Juha Siirto.

Infolaarin toimituskunta: Vastaava toimittaja Teija Harju, Hasote, puh. 5336 426, toimituskunta: toimistovirkailija Päivi Viitanen, keskusvirasto, opas Pirkko Jakonen, sivistystoimi, erityisopettaja Heikki Syrjänen, sivistystoimi, päiväkodinjohtaja Oili Linnamäki, sosiaalitoimi, lehtori Pirkko Vanhatalo, sosiaali- ja terveysalan oppilaitos, kartoittaja Juha Siirto, yhdyskuntasuunnittelu. Ilmestyminen: seuraava lehti ilmestyy 2.6 2005. Materiaali tulee toimittaa 26.5.2005 mennessä valmiiksi kirjoitettuna toimitukseen tai osoitteeseen

H:\tiedosto\esitykset infolaariin/ tai sähköpostitse teija.harju@harjavalta.fi

Infolaarin painopaikka: Harjavalan kaupungin monistamo 2005.